

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata
30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po
naročitoj tarifi.

GOD. VI BROJ 49
ŠIBENIK, 8 prosinca 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa ured-
ništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

U znaku Bezgrešne

Lade ni parobrodi ne bi mogli putovati noću bez svjetionikâ koji, na rtovima otoka i obrežjima kopna, neprekidno stražeći, bacaju duge pramenove svjetlosti i pokazuju im siguran put.

Svjetlo na svjetioniku ne gori u vijek. Gori samo noću. A onda svjetioničar mora svaku večer, kad se nad široku pučinu mora počnu nečujno srušati prvi mrakovi, ulijevati u svjetiljku na vrhu svjetionika hranu za svjetlost.

Tako je sa svjetionicima sviju zaliva, tjesnaca i mora. Iznimke nema!

Ali ipak mi znamo za jedan Svjetionik koji se ne gasi ni po noći ni po danu, na kojem svjetiljka vječno gori, a da joj se nikad ne nadolijeva novo ulje.

Star i visok je taj Svjetionik. Bljeska se čistoćom sviju jutarnjih rosa, bijelinom prvoga snijega, ljevitom sviju proljeća. Na vrhu tog Svjetionika otskače šest blistavih slova, složenih u riječ: MARIJA — a na podnožju, do kojega dopiru čisti poljupci morskih kapljica, čitamo dvije čudesne riječi: BEZGREŠNO ZAČEĆE!

Svi Marijin spomendani: i rođenje, i prikazanje u hramu, i navještenje, i uznesenje na nebo... nose na sebi pečat starine; ta već se od prvih vjekova kršćanstva spominju i svetkuju. Ali blagdan Bezgrešnog Marijinog Začeća, premda je iz novijih dana, ima u sebi i neku posebnu draž, milinu privlačivost.

Zašto je tako, nije teško pogoditi.

Ljudi, ma koliko bili nečisti i blatni, čeznu za vrhovima, do kojih ne dopire prah ni dah zarazne močvare iz doline, gdje je sve čisto i lijepo kao u zjenici djeteta koje tek znade tepati: mama... mama...

A najviši, najčišći vrh, čišći od pahulje snijega na strmim vrhuncima gora, to je Ona, Prečista i Bezgrešna Djeva i Majka.

Iako nečisti, čisti bismo željeli biti. Iako blatni, htjeli bismo imati dušu bijelu poput perja golubova. I mi, jer nismo nikad bili potpuno čisti, jer nismo nikad bili potpuno bijeli, nagonski duboko se klanjam pred prečistom čistoćom i prebijelom bijelinom Kristove Majke.

Vjera francuske inteligencije

Zaokret na desno

Zivot je pun promjena, ugodnih ili neugodnih iznenadenja. I u vijek će tako biti. Na svjetskoj pozornici se pojavljuju zvani i nezvani. Sad ne ispitujemo zašto to biva, nego samo iznosimo ono što zapažamo.

Mi svi dobro znademo da je Francuska bila jedan od najglasnjih kritičara koji su riječi i djelom prema nebu govorili: ne ču da Ti služim, ni u privatnom ni u javnom životu, ni u školi, ni u sudnicu — nigdje! — I držala se toga velikim broj desetljeća. Htjela je stvoriti evandelje hladnog razuma a ne duše, koje će nadomjestiti u svemu ono Evandelje koje je donio prezreni Nazarenac. U ozračju tog novog evandelja živjela je nekoliko pokoljenja.

Nemiran je čovječji duh; ni zlatno obilje kojim je obilovala Francuska, nije ga moglo smiriti. Duh traži istinu, volja čudoredni zakon, a Francuska upravo toga nije imala. Otjerala je Boga iz svojih domova, a On je na odlasku otresao prah s nogu, i ona čamila u siromaštvo duha. Mladi je naštaj tražio svježi napitak iz bistrih vrela potpune i jedine istine, djeca su pitala kruha riječi Božje, ali nije bilo koga da ga razlomi.

Svemogući se skrio i pustio siove da rade po svoju, jer su to sami htjeli, ne milom, nego krutom silom.

Francuska je doživjela goraka iskustva na svim područjima. Oni na vrhovima — inteligencija, koja je mozak naroda, — uvidjeli su da tako ne može dalje ići, i učinili su jaki zaokret na desno. Opet posluži za Evandeliem života i u ruke svoje djece daju katekizam.

Inteligencija je spoznala svoj grijeh. Priznala je da je ona uzrok zla koje vlada u životu francuskog naroda. I nije samo ostala kod toga priznanja, nego je mu-

Blagdan Bezgrešnog Začeća je blagi dan, u koji se sjećamo onog iznimnog trenutka, kad se Marijina duša, po Božjoj volji i svemoćuštvu, spustila neokaljana, bez istočnoga grijeha, u krilo matere Ane. To je dan pobjede Boga nad crnim Odmetnikom, neba nad zemljom, svjetla nad tamom.

I u ovaj veliki dan, najveći dan naše Majke, što ćemo Je moliti?

— Da svi budu čisti!

— Da se svi nauče boriti!

— Da svi znađu pobjediti!

živo pregnula da popravi ono što je pokvarila.

Francuska se inteligencija povratila Bogu. Ako se u jednom dijelu nije posve povratila, a ono je na putu povratka.

Ali masa, narod, posebice onaj radnički, još je daleko od Boga. Otvorila ga je inteligencija koja sada javno isповijeda grijeh i povrće se k vrelu života. Masa se i kasnije odalečila od Boga, pa će još neko vrijeme proći dok se i ona udari u prsa i prizna svoj grijeh.

Inteligencija će pospješiti taj povratak. I pravo je da popravi ono što je učinila! Ona je otvorena, pa treba da ih sada sama i lijeći.

— A kako je kod nas?

Narod je u masama još odan vjeri otaca, a inteligencija u velikoj većini daleko je od Boga.

— Zar ćemo ići potpuno istim putem kojim je išla Francuska? Zašto mi nemožemo neke periode, koje su drugi narodi proživjeli, i preskočiti? Zašto se u vijek kod nas mora javljati ono što je kod drugih naroda bilo otrag stotinu i više godina?

Mi, organizirani hrvatski katolički, jedan smo period preskočili za dobro Crkve i naroda, a to isto neka učini i naša inteligencija. — Narod neka ostane vjeran Bogu i domovini kao što je bio i dosad, a inteligencija neka se već u ovom prvom periodu obrati Bogu, a ne da čeka desetljeća kao što je francuska inteligencija čekala. U tome pružimo Francuzima ruku u znak prijateljstva!

Junior

Katoličke pobjede

APOSTOLAT VREMENA

Došlo je vrijeme da svaki katolik mora stupiti na put djelotvor-

nog vjerskog života. Moć katolicizma mora se očitovati u čitavom javnom životu, jer samo čista načela mogu dati temeljne osnove ozbiljne društvene obnove.

Ta čista načela posjeduje katolicizam.

Samo ta načela treba unositi u život i uskladiti ga prema njihovim odredbama.

A to hoće da učini Katolička Akcija. — Svi katolički narodi su shvatili važnost tog novog apostolskog dana, zato se dnevno vrstaju u bojne redove katoličkih prodornih snaga.

Ili Krist jest Bog ili nije, ili Njegovi zakoni jesu božanski ili nisu. A Krist je doista Bog i Njegovi su zakoni označeni pečatom božanstva. A kad je tako, onda mi nemožemo i nesmijemo biti ravnodušni, da li će se javni život držati Božjih odredaba ili neće. I niti ćemo čekati da se pitanja sama po sebi riješi!

Madarski su katolici nedavno učinili smotru svojih organiziranih snaga i glasno rekli: — Prošlo je doba kad se je katolicizam smatrao prošlošću; on danas raspolaže s masama koje ne će da idu u takombe!

I NEBODERI SLUŽE KRISTU

Amerika je zemlja senzacija u dobrim i zlim stvarima.

Prodorni katolicizam je uzeo za načelo da sve mora služiti Kristu, pa i tehnika najnovijeg vremena. — Tako je i Katolički ženski savez u državi Illinois uzeo za svrhe Katoličke Akcije neboder sa 17 spratova, koji je sazidan god. 1926., a stajao je 4 milijuna dolara.

To je najbolji dokaz da apostolat Katoličke Akcije lijepo napreduje i u krajevinama dolarske Amerike.

— Mi nemamo milijuna da gradimo utvrde od armiranog betona, ali raspolažemo sredstvima, da podignemo utvrde duhovnog života. I to traži Krist od svih nas!

navlki na borbu. A naše vrijeme traži junake koji će s rukama hvati gromove i prsimu rušiti kamenite litice!

Da svi znađu pobjediti! — Borba je samo sredstvo do cilja. A cilj je pobjeda. Pobjeda nad nižim nagonima koji se u nama lavovski propinju. Pobjeda nad svim vanjskim neprijateljima koji na nas ustrajno nastreću.

Borba za pobjedu čistoće u duši, a sve u znaku i pod zaštitom Bezgrešne.

Ig

Nedjeljno evanđelje

s poukom

Blagdan Bezgrješnog Začeća

EVANDELJE SV. LUKE 1, 26–28.

U ono vrijeme: Poslan bi Andeo Gabrijel od Boga u grad Galilejski, koji se zove Nazaret, k Djevici zaručenoj čovjeku, komu bješće ime Josip, iz doma Davida, a ime Djevici Marija. I ušavši Andeo k njoj reče: Zdravo, milosti puna; Gospod s tobom: blagoslovljena ti među ženama.

POUKA

Po svim našim crkvama danas se ori pjesma iz tisuću grla: »Sva si lijepa, o Marijo, i lilage grijeha nije u Tebi!« S tim svi mi hoćemo da ispojedimo svoju vjeru, da je Marija Djevica, po posebnoj povlastici i milosti Božjoj, odmah u prvom času svog začeća, bila očuvana od svake ljage istočnog grijeha, kako nam to Crkva predlaže kao članak naše vjere. Dogma o neoskrivenom Začeću Marijinom jest značajna i mila našem srcu, pa čemo zato i promotriti njezino značenje.

Marija nije začeta po Duhu Svetome kao Isukrst već potpuno naravno kao što i sva djeca, ali bez grijeha istočnoga. Adam je naime sagriješio, i po odredbi Božjoj taj je grijeh prešao na sve nas, te svi ljudi mogu da govore s Davidom kraljem: »I u grijesima zače me mati moja«. Samo Marija, po istoj odredbi Božjoj, nije pala pod vlast sotone već je ostala poštadena od grijeha.

Bijesni tiranin stavio je pod svoju močnu desnicu cijeli svijet, svuda ruši i pustoši, samo jedan grad mu se opire — i taj grad postaje Kraljicom svijeta, a to je Marija. — O gradu Božji, koliko će se toga reći u tvoju čast!

U sakramenu sv. krštenja mi se čistimo od grijeha, zaslugama Kristovim, ali uvijek ostajemo i smo bića očišćena, dok Marija nije trebala da bude očišćena, jer je uvijek bila čista i prečista, jer je nikad nije niti malo onečistio blatni potok koji teče iz Adama. Tako je Marija zrcalo bez ljage!

Ali Ona je i puna milosti; tako divna i krasna, da se dopala i Najvišemu. U Njoj nema borbe između dobra i zla, duha i tijela, neba i pakla. U Njoj vlada potpuna harmonija. To je Neoskrivenja! Stoga Joj i s pravom pjevamo: Takve ljepote, takve dobrote, kao što je Tvoja, nema svjetjet.

A zašto jedino Ona? Zato jer je bila od vijeka određena da bude

majkom Božjom. Tu je uzrok i razlog svih povlastica Marijinih.

Marija je majka Božja i zato nije mogla da bude ni jednu minutu podvrgnuta paklenom neprijatelju, da bude kćer srdžbe i prokletstva, jer tijelo Kristovo je tijelo Marije.

Stoga je Marija hram, kojega je Duh Sveti obdario puninom svojih darova, puninom milosti, hram divan i veličanstven, koji je izašao iz ruku najvećeg umjetnika, Boga samoga. »Mogao je svemogući Bog stvoriti veću zemlju i ljepšu nebo, ali što većega i ljepšega nije mogao učiniti od svoje majke« reče sv. Bonaventura.

Tko da se toj ljepoti ne divi, da je ne voli? To je ljepota duše,

Na braniku

Hvalite Gospoda svi narodi

Bogoduh pjesnik starog Zavjeta poziva ovim usklikom sve narode i sva plemena da odađu hvalu i slavu veličanstvu Božjem. I ljudski rod, glasom molitve, pjesme i hvale, odaziva se pozivu proroka kroz sve vjekove i po svim kontinentima. Cjelokupno čovječanstvo, bilo to u Evropi ili Americi, u prašumama Afrike ili Australije, bilo to i na planinskim vrhuncima Azije, svi jednoglasno odujaju svoje štovanje Stvoritelju.

Istina: svi narodi nemaju isti pojam o vjeri kao mi kršćani-katolici. Kod mnogih je naroda vjera puna predrasuda: vjeruju u prirodne sile i u višeboštvo. Ali, uza sve to, nema naroda bez vjere!

Stari grčki povjesničar Plutarh kaže: »Podes li zemaljskom kuglom, naći ćeš možda naroda bez gradova, što ne znaju za zakon, ne poznaju potrebe novca, ne poznaju pisma... ali još nitko nije našao naroda bez Boga, bez molitve, bez bogoštovnih djela i žrtava«. Cicero pak reče: »Nema naroda tako surova i tako nenaobrazovana, da ne bi uvidao potrebu vjere u neko božanstvo.«

Ipak koncem 19. stoljeća bilo je učenjaka koji su htjeli dokazati da se može naći naroda bez vjere. Među tima je bio i Darwin, koji je kao svjetski »putnik« bio i u Ognjenoj zemlji. — O takovima reče kulturni historik i geograf Hellwald: »Glede tvrdnje nekih »putnika«, da gdjekoji narod nema nikakve religije, mora svaki da bude na velikom oprezu.«

Zadnjih 20 godina uvelike se razvila znanost etnologije, koja pro-

učava sve narode. Tako je danas, baš po njoj, izvan svake sumnje, da svi narodi imaju vjeru. I oni u Ognjenoj zemlji kod plemena »Jugan«, i pleme Seman na Malaki, i Ningrotos na Filipinima, i Kubu na otoku Sumatri. — Kod ovih novih istraživanja istakli su se osobito učenjaci Gusinde i Koppers. Oni su, još sa Šebestom, Šmitom i drugima, pobili tvrdnju, da je vjera prvih naroda u početku bila sasma nejasna, da prvi ljudi uopće nijesu imali pojam o vjeri.

Takovo krivo tumačenje vjere zastupaju t. zv. evolucionisti, koji kažu da su ljudi tekom stoljeća stekli vjeru, a prije da su vjerovali u sanje i utvare, u životinje i biljke i u čarobne sile.

Baš obratno! Današnja je znanost ustvrdila da su prvotni narodi imali čisti pojam o božanstvu, a tijekom stoljeća da su mnogi narodi od jednoboštva pali u mnogoboštvo, kao i u bezvjernstvo.

To svjedoče Lang, Smit i mnogi drugi učenjaci.

Zajedničke misli, koje nalazimo u svim prvotnim i današnjim vjermanima, jesu: da postoji jedno najviše Biće »Veliki Duh«; ono je vječno i ono jestvorilo svijet i ljudje, ono sve zna i sve može; ono je najveći Zakon o davalac. —

Ovaj neoborivi dokaz o vjerama najprostijih naroda koji vjeruju u jedno najviše Biće, potvrđio je već veliki obraćenik i genij Kat. Crkve, Augustin, kada je rekao: »Ljudska je duša po svojoj biti kršćanska«, t. j. vjerska — Božja!

Dalmata.

Prožet krvlju rana Tvojih presvetih, ja bih vječno Ljubavlju mirisao. Mirisao bih onima, koji su mnogo vrjedniji od mene grješnika.

Ali kako to noćas zvuče riječi moje? Ta Ti želiš da ureši bijedu moju, i dadeš joj život u kojemu će moći da Te gleda u vječnosti. Ti dopuštaš meni, slugi Svojemu, da Te gromi u Ljubavi i da ta Ljubav ne prestane nikada. O kako si dobar, kako si beskrajno dobar!

Jer kad okitiš moju dušu najljepšim cvijećem koje raste u vrtovima Tvojeg Milosrda, Ti ćeš me primiti u Svoje dvore i nagraditi za vječnost. Ti ćeš me u bezmjeru svoje Ljubavi nagraditi za darove, koje ćeš mi Ti sam pokloniti.

Ja ne znam zbilja zašto mi spremas tako sjajnu nagradu. Možda zato što sam tako držak, pa mnogo toga od Tebe molim... Oprosti, Gospode, mojoj drskosti! Ali ja znam da Tvojem bogatstvu nema mjere kao ni Tvojem Milosrdu.

Ipak kad promotrim svoje ufanje, vidim da si ga Ti sam u meni izgradivao, jer si mi toliko nadjelio darova, da si me primorao da Ti ufam bez granica.

O, Gospode, Gospode, kad ci-jelu svoju dušu promotrim, vidim da sve imam zahvaliti Tebi. I mislim, da je moja duša veća pjesma od sviju pjesama, koje sam ikad

ZDRAVO MARIJO

Zdravo Marijo, milosti puna, neka Tvoje milosrde življe, Ti dragaš krotko mekana runa, blagoslov daješ polju i njivi.

Kad ranim jutrom o prvoj rosi izadem vedar na livadu muku, ja vidim spomen stopa ti bosilj, i čujem tihе molitve jeku.

I osjećam svuda: molitva draga usana Tvojih blagoslov daje. Njiše se cvijeće od milja blaga, i sve se trave radošću sjaje.

I tada tihе ja slavim Krista, hvalu Mu dajem za molitvu Tvoju. I sretan sam tada, Marijo čista, što u Tebi imam kraljicu svoju.

Pojem Ti pjesme s pticom na granu strukom cvijeća i četicom mravi, i svi su moji sunčani dani u Tvojem sjaju, u Tvojoj slavi.

I kličem sretan sa svemirom cijelim »Kraljice sveta, radosti sjajna, ovij nas plaštem plavetnim, bijelim da Ljubav naša ostane trajna!...«

Jeronom Korne

Visoko priznanje

Misijski su krajevi najglasniji riječ prijateljima i neprijateljima, kako kršćanska ljubav nije mrtvo slovo, nego nauka koja, u svoj svoj punini, ima visokih slijedbenika. Jer, kad se ko posve stavi u službu drugoga, i to ne iz lične koristi, nego iz same ljubavi, onda te prelazi mjeru obične plemenitosti srca; a onoga koji to čini ne bism nazvali samo dobrim, nego bism ga i obožavali.

A takovih pojedinaca imade mo na hiljadu. Katolička Crkva raspolaže velikim skupinama ljudi koji su se iz ljubavi prema Kristu čovjeku odrekli sebe i svojih, i za putili se u daleke krajeve.

Pošteno srce kaže da moramo biti zahvalni onima koji nam dobro čine. U misijskim krajevima se često obratno događa. — I kitajski general Čang-Kaj-Šek je vođio žestoku borbu protiv katoličkih vjeronosnika, ali je nedavno uputio misionarima otvoreno pismo u komu kaže — da budućnost svoga naroda veže s razvitkom misionara skoga rada.

— To govori onaj koji je nedavno rušio crkve i samostane

napisao. Jer su ljepote koje se njoj blistaju stvorene Tvojom rukom, Gospode!

Starac mi Serapion priča, što mu je šaptalo žito

Jednog mi je večera starac Se rapion pričao, što mu je žito šapalo.

»Zemlja daje izdašnost svojih majčinskih njedara. Zemlja daje svoje grudi, da ih mrve, paraju, za kruh čovjeka. Za čovjeka! Da živi... Razvedren nebom, ogrijan suncem. Da živi u sobi, i uz tikta kanje sata piše pjesme. Ili govori djeci o beskrajnim poljima, o prirodi, o svemiru, i o zadnjem uzoru katu stvari. Daje mu zemlja svu svoju jedrinu, da živi sretno u radu na polju i u kući. — Večeras mi je došao čovjek, koji već tri dana nije okusio hljeba.

A talasa se beskrajno more žita. Gazde njime hrane konje, jer je žitu pala cijena.«

»I što ste uradili vi, koji ste tako siromašni?«

»Dao sam mu svoju večeru!«

Starac je Serapion povukao jače dim iz svoje lule, a oči mu se zaroile.

Nikad nisam vido, da se nje govo lice sija od tolike radosti, kada toga večera.

Jeronim Korne

Podlistok

Gospode dragi

Najmanje i najviše što čovjek može jest molitva.

Gospode dragi, ja ne znam zašto nad Tvojim srcem imade moć molitva moja?

Zar sam vrijedan da sipaš na moje staze toliku kišu milosti?

O, Gospode dragi, ja se tako bojim, da se moja duša ne skrši pod teretom neizmjerne Ljubavi Tvoje!...

Ja se tako bojim i idem u Tvoj sveti hram, u onaj tih kut, gdje sam se još kao dijete molio.

Gospode, ja idem u Tvoju crkvu, da Ti kažem kako sam slab, kako sam bijedan, kako sam ne moćan.

Jer sam još i suviše tašt, jer jošte pre malo ljubim bližnjega svojega.

Ali ja idem k Tebi, jer si tako dobar, Gospode, i žedaš upravo da iz punine svoje raskoši udijeliš mi loštinju ništavilu mojemu.

O, Gospode, dragi Gospode, molim Te, budi tako blag, pa ne daj da mi duša klone pod teretom neizmjerne Ljubavi Tvoje!...

Darovi

Darivaš mi male, sasvim male križeve, koje bi ponijelo i dijete,

po državi

Velika poplava. Uslijed velikih kiša i proloma oblaka, poplavljeno je velik dio zemljišta u Solinu jer su popustile brane na rijeci Jadro. Voda je prodrila i u neke kuće, tako da su vatrogasci iz Splita došli i vodu izbacivali šmrkovima. Tako se je razila i rijeka Cetina i poplavila jedan dio Omiša. Jednaka je šteta počinjena i u Kaštel Starome, tako da je neke masline vođa nosila u more, a u Kaštel Sućurcu je odnijela i krovove s nekima kuću. U mnogim selima Zagore su ove kiše nanijele velike štete. U selu Bristvici kod Trogira vođa je uništila posijane oranice i po kućama svu hranu. Dakle odnijela je i ono malo što im je preostalo od suše. Nastradašim je potrebna hitna pomoć.

Božićne dopisnice u korist siromaha. Izašle su prekrasne Božićne dopisnice u korist djece bez roditelja, starih i nemoćnih, što ih pomaže karitas nadb. zagrebačke. Cijena po komadu 1 dinar. Preprodavaoci imadu popust — prodaje se samo uz gotov novac. — Pismene narudžbe na Karitas nadbiskupije zagrebačke, središnjica — Zagreb Vlaška 36.

Općinski izbori u Sinju i Trogiru. U obim općinama glasalo je za liste pristaša dra Mačeka mnogo više glasača nego na izborima 5.—V. — o. g. — U Trogiru za nosioca liste g. Ivana Cegu glasovalo je 4999 glasača, dok je 5.—V. za listu dra Mačeka pao u toj općini 4741 glas. — U Sinju za nosioca liste pristaša dra Mačeka dra Smolića glasovalo je 6340 birača, dok 5.—V. kandidat Mačekov dobio je 6093 glase. — Osim toga pristaše drugih političkih grupa bili su tako malobrojni, da nisu bili u stanju postaviti svoje liste.

Izbori u Kninu. U nedjelju su u Kninu održani općinski izbori. Na izboru je bila samo jedna lista i to JRZ sa nosiocem drom Nikom Novakovićem narodnim poslanikom. Upisanih glasača bilo je 8400 a općinskih 1800, dok je glasovalo nešto preko 4500. Lista udružene opozicije nije bila potvrđena od strane suda.

Proces na tužbu nadbiskupa Rodića. Dne 15 XI. izrečena je osuda u tiskarskoj parni beogradskog nadbiskupa o. Rafaela Rodića i Katoličke crkvene općine u Pančevu protiv urednika i izdavača njemačkog manjinskog tjednika »Volksruf« zbog uvreda i kleveta iznesenih u istom listu u jednoj bilješci, protiv tužitelja. Sud je kaznio obojicu, i to prvoga sa 2000 dinara novčane kazne a drugog optuženog sa 1500 din.

Za Jevtića ne postoji hrvatsko pitanje. Bivši pretdsjednik vlade g. Jevtić, u Prilepu u kavani »Kajmakčalan«, održao je konferenciju o političkom stanju u državi. U svom govoru naglasio je da ne postoji hrvatsko pitanje i da se ne treba vraćati natrag. Istakao je da je nepotrebno cijepanje u stranke i da se to pitanje ostavi za povoljnija vremena.

Proslava 100-godišnjice »Lijepa naša« u Splitu. Na sjednici HKD »Napredak« utvrđen je 15. decembar za proslavu spomenutog jubileja. Na sjednici je sastavljen poseban odbor koji će organizirati svečanost. Povorka kreće u 9 sati ujutro iz Zrinske ulice na Boričevu polju, gdje će biti zborovanje. Navečer priređuje se u Općinskom kazalištu svečana akademija.

Aparat za kontrolu krivotorenog kovanog novca. Zagrebački trgovac Ernest Hendel izumio je pouzdani i praktičan aparat za kontrolu da li je srebrni novac krivotoren ili nije. — Aparat će se prodavati po 30 din.

Oštećen spomenik Petra Kočića. Ne poznata lica su u Banjaluci odvalila sa postola spomenika Petra Kočića kamen na kojem su bile ispisane riječi ovog narodnog tribuna iz bosanske krajine: »Ko i skreno i strasno ljubi istinu, slobodu i o tadžbinu, slobodan je i neustrašiv kao Bog, a prezren i gladan kao pas.«

Akcija za promjenu imena mesta. Pretdsjednik gradske subotičke općine sazvao je gradsko vijeće da odluči izmjenju madžarskih naziva naselja na području Subotice, da se Tavankut prozove Radićev, Čiknija Mačekovo, a Šebešić Pernarovo.

8 godina robije dobio je jeftićevac zbog ubistva borbaša. U Novom Sadu je izrečena osuda jeftićevcu Živanu Popovu iz Gornjeg Kovilja, koji je dne 28 travnja ubio borbaša Radu Uglješa. Osuden je na 8 godina robije i da plati troškove od 5000 dinara.

Eksplodirala austrijska granata. U Zlarinu su dječaci nedavno našli austrijsku granatu, koju su do polovine zabilj u zemlju, a gornji dio počeli tući kamenjem. Granata je odjednom eksplodirala i ubila 10-godišnjeg dječaka Tomislava Striku Ivanova, i ranila brata nastradalog.

NJEZINA NAJLEPŠA SLIKA

Ima na svijetu mnoštvo slika koje prikazuju prečistu Djericu. Te su slike od raznih umjetnika; među njima se osobito ističu krasne Ticijanove i Rafaelove Madone. Neka osobita dražest i milina odiše sa tih svetih slika. Čini nam se da su se najveći umjetnici poseli u samo nebo te nebu ugravirali najlepšu Marijinu sliku, pa je u čarobnim bojama preslikali na zemlji.

Ali uistinu ni Ticijan ni Rafael nisu bili na nebu, niti su njihove slike o Mariji posve savršene.

Ima jedan umjetnik koji ih je nadmašio, koji je stvorio puno lepšu i užvišeniju Gospinu sliku nego li i Ticijan i Rafael.

Taj umjetnik je sv. Ivan Apostol.

Od Boga nadahnut, u videnu je gledao Mariju.

U svom »Objavljenju« ovako je slika:

»Znamenje veliko pokaza se na nebu: Žena obučena suncem, mjesec pod nogama Njezinim, a na glavi Joj kruna od 12 zvijezda. Zaista, niko nikada nije naslikao prečistu Dj. Mariju savršenijim kistom i čarobnjim bojama.«

To je slika Bezgrešnog Začeća Marijina.

O Marijo, sam Stvoritelj — preko svog posebnog poslanika — pozdravlja Te: Zdrevo! — Pa kako da Te onda ne pozdravi, s veseljem, Tvoje najmanje dijete?

Marijo, pošalji sam jednu zraku nebeske svjetlosti u naše duše, da možemo, barem donekle, spoznati, kako si krasna, kako lijepa ... prelijepa ...

Sva si lijepa, o Marijo, jer Tebe ne dodirnu ljaga istočnoga grijeha!

Vinko Belamarić

VJERA I POLITIKA

Pitanje o odnosu vjere i politike je od nekog vremena postalo vrlo važno, tim više što su to dvije sile, koje snažno djeluju u oblikovanju društvenoga života. Načelno i praktično se to pitanje stalno temeljito rješavati istom poslije rata, kada je sv. Stolica dala stalne smjernice o pitanju odnosa katolicizma i politike, i kada se, konično i temeljito, riješilo teško i zamršeno stanje t. zv. »katoličkih stranaka«. Te stalne direktive Crkve ulaze sada u sve konkordate i prihvaćaju ih svi katolici, koji su iskreno primili Katoličku Akciju.

Baš radi načelnoga stanovišta Kat. Akcije prema političkim strankama vrlo je važno, naročito našoj inteligenciji, da se već jednput otrese zabluda političkoga klerikalizma, što naši protivnici tako često i sada, ne poznavajući principa Crkve, pripisuju u grijeha nama katolicima.

Stoga će svima vanredno dobro poslužiti brošura Dr Guberine fra Augustina pod naslovom »Katolička Akcija« (1935). Ta bi knjizica zapravo trebala imati naslov »Problem katoličkih stranaka«, jer je njezin sadržaj posvećen u glavnom ovom pitanju.

Učeni pisac u maloj brošuri sažima sav historijat i nauku Crkve o ovom delikatnom pitanju. Počam od prvih vjekova kršćanstva, pa preko srednjevjekovnog sistema, kad je car bio pokrovitelj Crkve, do najnovijega stanja u demokratskim državama, Dr Guberina dokazuje, kako je Crkva uvijek pažljivo čuvala svoju božansku slobodu u sklopu najrazličitijih državnih sistema i političkog previranja.

Najaktuelnija su poglavlja o »katoličkim strankama« kojih se ideologija razvila protiv izričitih direktiva Crkve. Brojnim citatima iz Papinih enciklika i pisama, počam od Leona XIII. do Pija XI. dokazuju pisac borbu Crkve protiv »katoličkih stranaka«.

Naročito su važne i zanimljive izjave Leona XIII. koji u enciklici »Sapientiae christiana« piše: »No

Crkvu uvlačiti u stranke, ili uopće zahtijevati, da ona pomaže, kako bi se svaldali protivnici, to je nastojanje ljudi, koji vjeru silno zloupotrebljavaju. Ili u pismu »Cum multe« Španjolskim biskupima: »Treba se kloniti krivog mišljenja onih, koji vjeru miješaju s kojom političkom strankom, te idu tako daleko, da one, koji su u drugoj stranci, proglašuju, kao da su se gotovo odmetnuli od katoličkog imena.«

Pio XI je konačno uredio Kat. Akciju »izvan i iznad svih političkih stranaka i svake stranačke politike.«

Dr Guberina je prikupio sve podatke, kojima se dokazuje velika štetnost »katoličkih stranaka« u praksi i njihov besmisao u teoriji. Za to donosi dokaze iz Njemačke, Francuske, Čehoslovačke, Litve, Italije, Meksika i naše zemlje.

Budući da mnogi miješaju politiku sa narodnošću i političke težnje sa narodnim težnjama, to je posebno poglavje posvećeno ovom važnom pitanju, s posebnim obzrom na Kat. Akciju.

Uvjereni smo, da je ova brošura, i ako malena opsegom, a ono najtemeljniji prilog u našoj književnosti o Kat. Akciji i njenom odnosu prema političkim strankama. Naročito će dobro doći onima, kojima još nije jasno pogubno načelo političkog klerikalizma, kojim nas neprijatelji toliko tuku. A i mnogim neprijateljima Crkve bi dobro došla, da već jednom uvidje golemu razliku između katolicizma i klerikalizma, da vide, kako je katolicizam, ispravno shvaćen i dobro primijenjen, najveći protivnik klerikalizma.

Svima nam treba više temeljnog znanja i razlikovanja, stoga svima preporučamo ovu krasnu brošuru našega mješčanina i uvaženog naučenjaka.

(Knjiga stoji 10 din. i naručuje se kod pisca, koji je župnik u Drveniku, pp. Zaostrog.)

Među nama

Stvaranje nemira

Dogadalo se što se ne bi smjelo dogoditi. To se događa danas, a događaće se i sutra. Ali radi toga ne smije neko reći: Pa kad je tako, ne obaziremo se, i pustimo da se kolo i dalje jednako vrati.

Da ne govorimo u slici i prilici, bićemo stvari. — Ovih dana su se razvile gradom manifestacione povorke. Znamo da se u manifestacionim povorkama kliče svom uverenju i svojim idealima. Dok se ostaje kod toga, pa makar se nebo prolamalo od gromkih poklika, niko pametan ne može ništa prigovoriti. Ali žalosno je kad se takove manifestacije pretvore u demonstracije. Tada to nije samo žalosno, nego i znak niske kulture i nepravilnosti srca!

U predvečerje državnog blagdana prošla je našim gradom povorka. Plakati, koji su bili prilijepeni gradom, pozivali su građane na manifestaciju povorku. Nažalost ta manifestacija se pretvorila u demonstraciju! Čuli su se mnogi krištavci poklici: DOLI! — koji su vrijedali osjećaje mnogih koji su stajali u špaliru, a i nekih od onih koji su stupali u samoj povorci.

Ali u ovom listu, kojemu je svrha stati na braniku svetinja katoličke vjere, moramo najglasnije i najoštrenije prosvjedovati protiv onih »neprijateljih« i nekulturnih poklikakojisu bili upereni proti katoličkoj Crkvi, Papi, Biskupu, svećenicima i katoličkim ustanovama.

Pitamo sve koji su iz sebe izbacivali one poklike: Što su dobili s time? Zar su ulijeli veću snagu u one ideje za koje se oduševljavaju? Zar su tako zbilja utukli i bacili pod noge one proti kojima su vikali?

Jedini uspjeh onih drskih pokliko je bio je taj da su se tete na luku još više napele, da su se duhovi još više uznenirili!

Tako se ne pokazuje ljubav prema domovini! To je stvaranje nemira i nereda!

Naši dopisi

DRNIS

Tjedan žrtve. Naša društva Kat. Akcije, u današnjoj bijedi imajući pred očima jedan od glavnih svojih ciljeva, karijativni rad, odlučila su se za tjedan žrtve, i to od 1—8 ov. mjeseca. Kroz ovo vrijeme sakupljali su doprinose u novcu i ravnici i prodavali prigodne značke u korist sirotinja. Svaki član nastojao je dnevno štograd žrtvovati, da tako bar nešto može koristiti bijedima. Na svetkovinu Neoskrivenog Začeća priređuje Marijina kongregacija zabavu u korist siromaha, a za Božić biće prigodna zabava s drijenjem robe siromašnoj djeci.

Premješten ing. g. Grohowsky. Nakon više godina svog boravka ostavio je naš varoš vrijedni nadinžinjer g. Kazimir Grohowsky, koji je bio glavni inžinjer rudarskog društva »Adria Bauxit«. Sada je imenovan generalnim inžinjerom za sve rudokope spomenutog društva. Svoju novu službu će vršiti u Splitu.

On je za vrijeme svog boravka u Drnišu stekao simpatije svih bez razlike. Bio je uvijek čvrsta karaktera, izgledna poštija, primjeran katolik, vrstan inžinjer i savjetan upravitelj. Zato su ga štovali građani, rado slušali radnici i ljubili siromasi. Darežljiv do skrajnosti, uvijek spremjan pomoći bližnjemu; stoga su ga općenitim imenom nazivali: Otac sirotinje.

Prvi je bio u svim našim vjerskim poduzećima. Prigodom osnutka Katoličkih Muževa bio je jednoglasno izabran predsjednikom i glavnim odbornikom glazbe Kat. Akcije. Svedorno se zanimalo za sva društva i pomagao ih moralno i materijalno.

Njegovim odlaskom izgubili su naši radnici svog dragog gospodara, siromasi milostivog oca a naša katolička društva jednog od najvjernijih i najuglednijih članova. Nadamo se da će nas češće pohoditi, a on će, zastalno, uvijek kod nas biti u najljepšoj uspomeni.

Poruke Uprade

POŠALJITE ZAOSTALU PRETPLATU! Sve one naše preplatnike, koji su u ovim zadnjim brojevima primili čekovne uplatnice, lijepo molimo, da nam čim prije pošalju zaostalu pretplatu za ovu i, eventualno, prošle godine, jer smo zaista u velikoj potrebi. Time samu vršite svoju dužnost, a »KATOLIK« silno koristite. Lijepo Vas dakle molimo: ne zaboravite svoje dužnosti.

HITNA OBAVIJEST. Sve naše povjerenike za pojedine župe molimo, da nam HITNO javje, koliko će primjeraka primati u novoj godini 1936. i za njih odgovarati. Zauzmite se, braćo, i po mogućnosti posvite broj! Znajte, da o Vama ovisi, hoće li »KATOLIK« izlaziti i u godini 1936! Rad za dobro štampu — rad je za Božju stvar!

Kalendar

Prosinac

N.	8	2 Ned. Adventa - Bezgr. Zač. B. D. M.
P.	9	sv. Leokadija
U.	10	Prenos kuće u Loreto ☺ Ušap
S.	11	Sv. Damas, papa
Č.	12	Sv. Simezije
P.	13	Sv. Lucija
S.	14	Sv. Spiridon, b.

ERVENIK

Zrmanja bjesni. Čitavo ljetno smo u ovim krajevima proživjeli bez kiše. A što je najgore: i bez vode, premda kraj na teče rijeka Zrmanja.

Ljetna suša je bila tako strašna da u srednjem koritu Zrmanje nije za čitava tri mjeseca bilo ni kapi vode. Narod je morao u nezinom koritu kopati bunare da nade nešto vode za sebe i za živo. Tek 26. listopada protekla je rijeka kroz Ervenik.

Zadnje vrijeme padaju duge i obilne kiše, pa je Zrmanja silno naraslala. Voda je u njoj tako nabujala, da izlazi iz korita i preplavljuje ograde i njive. Već je nanijela mnoga štete. Po poljima su provreli mnogi izvori voda. — Sve to siromašni narod veoma zabrinjuje.

NADIN

Trostruko slavlje. Naš omiljeni župnik Don Andrija Raspović slavio je dne 30. X. trostruko slavlje: svoj imendant, pedesetogodišnjicu života i 25 godišnjicu misništva.

Malo poslije bogoslovske nauke došao je u naše malo selo, gdje je kroz ovo skoro četvrt vijeka pokazao neobičnu ljubav prema našem kraju. Njegova poznata revnost u službi Božjoj našla je odraza u ljubavi i štovanju povjerenog mu stada te obližnje braći svećenika, kao i njegovih starešina. Tog dana našla se pod njegovim gospodljubivim krovom lijepa kita svećenika i redovnika, a iz Šibenika došao je sam preuzvišeni biskup Dr J. Milet u pravnjički rečnik s jemeništa Don U. Basiolija.

Tom je prigodom preuzvišeni biskup iznenadio svećara imenovavši ga, u znak priznanja za revnost u dušobrižničkoj službi, začasnim prisjednikom duhovnog stola sa pravom na crveni pojasm.

Mnogobrojnim čestitkama pridružuju se i vjernici župe Nadina i Karlate, želeći mu od Svetišnjega čestito zdravljje da može još dugi niz godina raditi na čast Božju, za čest povjerenih mu duša i na korist hrvatskoga naroda. — Župljanin

Socijalno zrnie

U OVČJOJ KOŽI

Posvuda se uvuči! — to je načelo borbenog komunizma. Zato se komunistička propaganda ne zaustavlja medu svojim pristašama; ona se nastoji proširiti i u društvinama koja su po svojim nazorima daleko od komunizma.

Tako je u Francuskoj središnji komitet komunističke omladine odlučio da stupi u vezu s tamošnjim kršćanskim organizacijama.

Dakle: komunisti će navući na se i katomu runo samo da mogu zavladati i trovat!

I kod nas su komunistima izdane povjerljive upute po kojima će se prikazivati kao oduševljeni borci za hrvatsku narodnu pravu, da tako mogu lakše sijati šturo sjeime i loviti u mutnomete.

Tu je potreban veliki oprez!

BURŽUAZIJA U RUSIJI

Već smo sto puta čuli da je Sovjetska Rusija zemlja sveopće ravnopravnosti. Kako je to istinito, pokazuju nam značajna sovjetska ustanova »Torgsin«.

»Torgsin« znači: trgovina sa inostranstvom. Tu ustanovu su Sovjeti osnovali da bi dobili što više stranog novca. Zato je »Torgsin« osnovao svoje prodavaonice u svim većim ruskim mjestima. Pa kada je nastala u Rusiji, godine 1932–33, strašna oskudica, kada je hiljade i hiljade sovjetskih gradana umiralo od gladi, u prodavaonicama »Torgsina« nije nikada postalo raznih životnih namirnica ni ostale robe, pa ni one najraskošnije.

I ko je kupovao tu hrancu i tu robu?

Sve se to moglo nabaviti jedino stranim novcem, srebrom, zlatom, diamantima i drugim nakitom. Za sovjetski se novac nije moglo ništa kupiti!

Sv. Lucija

Rodila se u gradu Sirakuzi na otoku Siciliji. Roditelji su joj bili dobrivi i pobožni kršćani. U ranoj dobi, ostavši bez oca, kršćanski odgoj primila je od majke.

Lucija kao dijete zavjetova Bogu potpuno djevičanstvo. — Majka, ne znajući za ovaj zavjet zaruči je s nekim bogatim Eutihijem.

Na povratku sa groba sv. Agata otkrije Lucija majci tajnu svog srca — zavjet djevičanstva — i zatraži miraz.

Kad je doznao Eutihiju za zavjet djevičanstva, i da je Lucija sav svoj miraz podijelila siromasima, pun bijesa i očaja, tuži je gradskom suncu.

Sudac ju odmah pozove pred se, i tad se razvio divan razgovor između čiste djevice i poganskog suca Paskazija.

Na sučev upit: zašto rasiplje blago i odbija ruku svog vjerenika, ponosno i energično odgovori: »Ja miraz ne rasipljem. — Zaručnika drugog osim Isusa ne poznam. Jedino Isusa priznajem za Boga i spasitelja moga.«

A kad je sudac, pod prijetnjom kazne, branio svetici daljnji govor, Lucija mu odgovori: U slugama Božjim govoril Duh Sveti, i toga radi ne mogu prestati govoriti. Jer dok provadam čisti djevičanski život — ja sam stan Duha Svetoga.

Nakon ove izjave, naredi sudac da svetu djevici odvedu u bludilište, i da tu oskrvnu njezino djevičanstvo. — A kad je čudom Božjem ostala nepomična na svom mjestu, naredi sudac da se oko nje nalaže drvlje zaliveno uljem i paklonom, te da tako izgori.

Usred plamena, kao usred proljetnih ružica, svetica je neustrašivo ispojedala Isusa i mnoge prisutnike obratila na Kristovu vjeru, sve dok joj nije krvnik mačem odrubio glavu.

To je bilo 13 prosinca 305 — za vladanja cara Dioklecijana. Ti jelo svecice počiva u Mlecima. Bolesnici očiju časte sv. Lucu kao sviju zaštitnicu.

Život Šibenika

Novi začasni savjetnici. 30. novembra ov. g. proslavio je preč. Don Andrija Raspović, župnik Nadina, 25-godišnjicu svog misništva. Tom prilikom imenovao ga je preuzv. Biskup začasnim savjetnikom sa crvenim pojasmom.

8. decembra ov. g. — na Bezgrešno Začeće proslavlje 50. godišnjicu misništva preč. Don Jere Anić, umirovljeni župnik u Šibeniku. Na 2. ov. mj. imenovao ga je preuzv. Biskup začasnim savjetnikom sa crvenim pojasmom. — Iskreno čestitamo!

Gospa od Začeća proslaviće se najsvećanije u crkvi sv. Franje. Ujutro u 5 s. lekcije. U 6. s. pjevana sv. Misa, pa tih do 9 s. U 10.30 s. pontifikalna sv. Misa preuzv. Biskupa. Popodne u 4.30 propovijed i blagoslov.

U nedjelju 8. decembra — počće ruterarij i adventska propovijed u Katedrali u 6 s. a ne u 5 s. kao prošlog puta.

Sv. Luca. U petak — 13. ov. mj. slavi se blagdan sv. Luce u istoimenoj crkvi. Lekcije u 5 s. Zatim pjevana Misa. Iza pjevanje Mise tih sv. Mise i tih sv. Misa preuzv. biskupa. Pontifikal u 10.30 presv. R. Pian. Popodne blagoslov i ljubljenje moći.

Sv. Spiridon. U subotu 14. ov. mj. — slavi se blagdan sv. Spiridiona u Novoj Crkvi. U oči blagdana pjevaće se Večernja u 4 s. popodne. Na blagdan biće lekcije u 5 s. U 6 s. pjevana sv. Misa Popodne u 4 s. blagoslov sa Presvetim.

Ubijen župnik vlč. Don Lovre Fabijanić u noći između 30 XI i 1 XII. Pokojnik vršio je dušobrižničku službu u Vlašćima (kod Paga). Ubijen je od razbojničke ruke.

Na dan ujedinjenja, prošle nedjelje, bilo je ujutro u 8.30 blagodarenje u Katedrali. Prisutstvovalo su civilne i vojne vlasti. Kralja Tomislava ulica (na vrhu stepenica Dobrić).

Tako su se prodavaonicama »Torgsina« mogli koristiti u prvom redu stranci i turisti, a onda oni sovjetski gradani kojima je uspjelo, pored svih boljevičkih pretresa i zapljena, da sačuvaju sakrivene skupocjene stvari.

Eto, na taj način je sovjetska vlada pomagala buržauziju i neprijatelje boljevičizma. Naravno da je radi toga nastalo veliko ogorčenje kod radničkih masa i njih slojeva komunističke stranke.

Sada javljaju sovjetski i strani listovi da je sovjetska vlada raspustila čuveni »Torgsin«.

Polaganje kamena temeljca nove gimnazije. Prošle nedjelje bio je blagoslovjen i položen kamen-temeljac novoj gimnaziji. Svečanom činu prisustvovao je gosp. Ban Dr J. Jablanović, preuzv. Biskup sa ostatim odičnicima. Govorio je g. M. Triva, direktor gimnazije, Dr. J. Jablanović, primorski Ban i g. M. Bačinić predsjednik općine.

Dr Drago Zudenigo, šef šibenske policije »smjenen« je dne 2 prosinca. Na njegovu mjesto stigao je g. Ugrinović, banski savjetnik.

Pretstojništvo Gradske policije u Šibeniku pod br. 9505—35. — dne 3 XII 1935. izdalo je ovo saopćenje: »Da se sprijeće zadnjih dana učestali nemiri ovo Pretstojništvo gradske policije na osnovu čl. 67 zakona o unutrašnjoj upravi zabranjuje u gradu Šibeniku i predgradima: 1) Kretanje i sastajanje po javnim mjestima skupinama od više lica; 2) Pjevanje, svaku viku i poklike bilo koje vrsti. — Nareduje se, da se javni lokali moraju zatvarati ranije od redovnog vremena i to: Kafane i restauracije u 9 s. uvečer. Gostionice u 8 s; Krčme u 6 s; Konobe i vinoteka u 5 s. Prekršljivi ove zabrane kazniće se po čl. 69 Zakona o unutrašnjoj upravi globom od 10—500 Din. ili zatvorom od 1—10 dana. Ova zabrana odmah stupa na snagu.« Za pretstojništvo gradske policije: Urlić, sreski čelnik.

U fond našega lista darovali su: Preuzv. biskup dr Jerolim Milet, don Sime Matulina i don Ugo Basioli po Din 100.; don Niko Markov Din 30.; don Grgo Tambača i don Zdravko Mašina po Din 20; don Ante Letinić Din 16. — Uprava im harno zahvaljuje.

ZIMSKE KAPUTE, odijela posebne jakete, hlače i košulje kupicete najjeftinije u trgovini KRAJŠEK u Šibeniku. Kralja Tomislava ulica (na vrhu stepenica Dobrić).

WEISER-WEBER: »Svjetlost planina«, Din. 8 — Knjiga koja divno prikazuje peripetije suvremenog dačkog života na gimnaziji.

JACQUES MARITAIN: »Religija i kultura«, Din. 8 — Djelo najvećeg katoličkog filozofa o najaktuelnijem problemu stvaranja katoličke kulture. Prvovrataru knjiga neophodno potrebna za svakog intelektualaca.

Naručuje se kod: »Zbora duhovne mlađeži u Senju

Po svijetu

Proces u Aixu odgoden. Proces koji se bio započeo voditi u Aixu en Provence proti učesnicima marsejskog atentata: Pošpišilu, Kralju i Raiju i trojici koji se nalaže izvan Francuske — naime Eugenu Kvaternik, dr Antu Pavelić i Ivanu Perčeviću — odgoden je za siječanj. Odvjetnik optuženih g. Desbons, radi nekih svojih izjava pred sudom, odstranjen je iz sudnice vojničkom silom i brisan iz odvjetničkog staleža. Sud im je mjesto njega, službeno dodijelio za odvjetnika predsjednika francuske advokatske komore g. Sadinot-a. Taj je u prvi mah prihvatio obranu, ali kad je video da se ne može u kratkom roku uputiti u čitavu stvar i uspiješno braniti svoje štićenike, odrekao se pojavljene mu službe. To je prisilno sice da izaberu novog odvjetnika, g. Berthona, koja su im predložili sami optuženici, i da odgode proces za siječanj.

Rat u Abesiniji se zaoštrava. Abesinci su dosad uvijek uzmicali. Računali su da na njih još nije uputno upustiti se u veće okršaje. Zato su Italijani mogli polako ali ustajno napredovati. Mussolini je smatrao da je talijansko prodiranje previše polaganje i odlučio da promijeni vrhovnog vojnog zapovjednika. Mjesto generala De Bono došao je maršal Badaglio koji ima analog: pospješiti prodiranje i osvajanje, pa i uz najveće žrtve. — Ali nisu ni Abesinci više toliko mlijativi. Zadnje vesti s bojišta javljaju da su abesinske čete opkolile i uništile tri talijanska bataljona i zaplijenile mazge, konje i oružje koje su Italijani pustili iz sebe. — Sva je prilika da se talijansko-abesinski rat približava odlučnom koncu. — Naravno da uvijek kružne protuslovne vesti: Talijani demantiraju Abesince, a Abesinci Talijane.

Povratak istočno pravoslavnih. U svome vrijeme su carske ruske vlasti nasilno širile pravoslavlje u katoličkoj Poljskoj. Sada se ti otpali katolici ponovno, u velikom broju, vraćaju iz pravoslavlja u katoličku Crkvu. U zadnje vrijeme se cijele župe javljaju za prelaz.

Protužidovske manifestacije. Na svečilištu u Budimpešti madarski studenti pripadli su oštре demonstracije proti židovskim studentima. To se dogodilo prilikom blagoslova križeva koji su imali biti izvršeni u pojedinim učionicama. Židovski studenti su naime pokušali izrugati te križeve. Zato je došlo i do žestoke tučnje.

Jak potres u Havajima. Prošli dana se zbio na havajskim otocima jak potres. More se silno uzbukalo i poplavilo jedan dio otoka, a veliki broj lada izbacilo na obalu. — Očekuju se i novi potresi.

Ratnički uzgoj Italije. U Italiji se posvećuje najveća pažnja uzgoju omladine u ratničkom duhu. U tu svrhu moraju svih dječaci od 8 godina biti udruženi u fašističkoj organizaciji »Balilla«; u četrnaestoj godini ti dječaci postaju »Avantgardisti«; u osamnaestom mladići prelaze u »Fasci Giovani« i »Combatiente«, gdje se već direktno spremaju za vojsku. Kad navrše 21 godinu ulaze u redovnu vojsku, u kojoj služe 21 mjesec. Poslije odsluženog vojnog roka vraćaju se u fašističku miliciju, u kojoj deset godina vrše vojne rezervista. — Tako Talijani od koljive do groba moraju misliti na pušku i top.

Najviša kuća u Evropi. U belgijskom gradu Bruxellesu gradi se ogromni neboder koji će biti visok 120 metara. To će biti najviša kuća u Evropi, koju sada gradi nekoliko tisuća radnika.

Skupocjeni prsti. Jan Kubelik, slavni čehoslovački virtuoza na violinu, osigurao je svoje prste. Prsti na desnoj ruci osigurani su mu na svotu od 2 i pol milijuna a na lijevoj na 4 milijuna dinara.

Na visini od 130